

Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.
Xenivm Academicæ Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli
oblatum

Aetas Regalis : Complectens Synopses Sacræ & Profanæ Historiæ a
Samuelo & Regum Hebræorum initio, usq[ue] ad finem captivitatis
Babylonicæ, & initium Persicæ Monarchiæ

Gartner, Michael

Herbipoli, 1696

Institutio Rituum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65112)

que maxima, nam qui crimen perfuræ
Dæmon, ejus etiam tantum intulit dolorem,
ut præ illius impatientia etiam coram
natis & amicis narrato facinore, & ubi
ne illius efflagitatâ, strictum cultrum in
cordia altè demerferit, & lucraq̃tem a
mam in paternis ulnis emiserit. Unde
rum non est tam atroci facinore, & atro
ciore post illud eventum, concitatum Ro
mam vindictæ furore exarsisse. Et hæc illa
famosa *Lucretia* est, Poëtis decantata, picto
ribusque celebrata.

Et hic finis & terminus Regum Romano
rum est. Convocato ex eo tempore So
natu, Populoque, decretum atque factum
est juramento, Regem post hæc no
nem Romæ creandum esse, neq̃ à se, q̃
à posteris. Ne tamen funditus dele
regium nomen, decretum est, ut Pontifex
cum Auguribus unum è senioribus er
qui sacris præesset, & Rex Sacrorum
retur.

S. 6. *Institutio Rituum Sa crorum & Profanorum.*

Inunctio Regum Oleo sancto, quo
Exodi 30, primò usurpata à Sa
muele in Saule an. m. 2962. 1. Reg. 10.

Tullii lenticulum olei, id est vas unguentarium ob lentis figuram ita nuncupatum, & effudit super caput ejus & de osculo est cum, & ait: *Eccc unxit te Dominus super hereditatem suam in principem, & liberabis Populum suum de manibus inimicorum* * Osculum Regibus dari solitum ab Episcopo in unctionibus, similiter etiam in ordinationibus, non tantum significat benevolentiam Episcopi, sed signum est divini in ipsum inunctum amoris; & quoniam osculum est indicium pacis, hoc etiam osculo significari ait *S. Greg.* ad Regis officium pertinere Deum inter & hominem pacem conciliare, pacem etiam cum Populo suo, cujus caput & pater est, & quasi sponsus, conservare * Ritus exorcizandi daemones temporibus *Salomonis* in usu fuit.

Inter libros enim *Salomonis* liber memoratur de exorcismis, sive adjurationibus ad fugandos Daemones, callebat enim *Salomon* artem contra Daemones dono divinitus sibi inspirato quem *librum Origenes tractat*, 15. sua aetate extitisse significat. Injuriam impingunt *Salomoni* qui dicunt arte usum

usum fuisse Dæmones evocandi, cum è contrario non eos evocare, sed pellere suisque bris docuerit, è quibus vetus Synagoga exorcismos desumpserat adversus Dæmoniacos, usurpatos Christi sæculo: *Antiq. ad huc vim habentes Josephi temporis spectante miraculum Vespasiano, Lib. antiq. cap. 2* Igitur improbè Salomonii describuntur Liber incantationum Salomonii 2. clavicula Salomonis 3. annulus Salomonis &c.

Consuetudo collegiorum & conventuum Religiosorum simul habitantium jam fuit tempore Samueles; Prophetæ enim illi, qui *Sauli* obviam venerunt redeunti à *Samuele*, Religiosi si erant, habitantes in colle Dei, ut *S. Hieronymus à Samuele* instituti Deum laudandum, latiusque deinde propagati sunt. * Lex Regis & Regum de mutuis ad invicem officiis tradita à *Samuele*; Reg. c. 10. an. 2963; * Notus psallendi laudes Dei, cum instrumentis musicis ab an. 2969, quando Psalterium compositum à *Davide* magna ex parte, eo tempore, quo pascebat oves, post unctionem à *Samuele* in

domo *Isai* factam. An verò omnium Psalmodum, qui extant, unus *David* author sit dicendus; an verò ad eisdem gloriae societatem, alii quoque admittendi, qui in quorundam psalmodum initus inveniuntur inscripti, multi pro utraq; parte disputant. *S. Chrysostramus* omnes attribuit *Davidi* aitque eos, quibus aliqui Psalmi inscribuntur, non fuisse auctores, sed decantatores.

De modo atque usu psalmodum *Davidicorum* ita *S. Chrysostramus* in Proemio Psalm. *Dei Israelis Regem excitavit virtute praeditum iustitiaeque & Prophetam, qui librum 150. Psalmorum divino spiritu composuit, cum numeris & diversis instrumentis & saltationibus, & canticis eos canens, ipse enim tenebat Cytharam & habebat diversos sub se choros, parvorum Prophetarum; sic enim eos vocabant, qui monebant apud Prophetas, saepe autem eos etiam filios Prophetarum nominabant, qui habebant diversa instrumenta; hic quidem Cymbala, ille tibias, alius tympana, alius Psalterium & Cytharam, alius autem quae dicuntur Bucolica; unusquisque autem chorus habebat principem, puta *Asaph, Eshian, & Idithum* &c. Quando*

do ergò à spiritu incitabatur ad prædicandum, vel de Christo, vel de captivitate puli, vel de liberatione, vel de Provede Dei &c. Unumquemque Psalmum numerosè componebat, tendentem ad unum gumentum, & cum uni Choro tradebat, quod si ei visum fuit in medio psalmi, id quod psalmi reliquum erat, alij chorotracerent ipsa psalmi successio vocabatur *Dispsalma*, postquam autem ipse Primus psalmum tradidisset, deinceps unusquisque & per se, & concorditer in eundem & numerosè, hi quidem in his instrumentis, illi verò in illis sibi invicem respondentibus *Dei gloriam & laudem saltando psalmum cantabant*. Sic *Chrysostronus*.

Ritus corpora Sanctorum honorificis sepulturis honorandi & reliquæ venerandi observatus in corpore ossibus *Samuelis* jam ab an. m. 2977 scribit enim *Benjaminus* Judæus in itinerario suo, corpus *Samuelis* in *Bethmatha*, in Synagoga custoditum, autem à Christianis postmodum translatum fuit in *Silo*, magnumque templum excitatum & oppido datum nomen *S. Samuel de Silo*. Denique à *Arcadio Augusto* Sacra ejus liphantibus

transportata sunt de Silo ex Judæa in Thraciam, unde S. Hieronymus contra Vigilantium, dolet, inquit Martyrum Reliquias pretioso operiri velamine & in vel panno, vel culicio colligari, & prope in serquilinum, ut solus Vigilantium, & dormiens adoretur. Ergo Sacriety sumus quando sanctorum Apostolorum Basilicas ingredimur: sacrilegus Constantinus Imperator, qui sanctas reliquias Andreæ, Lucae & Timothei Constantinopolim transtulit, & sacrilegus dicendus est Augustus Arcadius, qui ossa B. Simeonis longo post tempore de Judæa transtulit in Thraciam &c.

Templorum erectio & Dedicatio solennis incepit an. m. 3030. Regni Solomonis 11. ante Christum 1023. * Catechylacia poni in templis solita proebationibus faciendis introducta sunt a Rege Ioan. m. 3177. ante Christum 876. *

Triplici enim ex capite pecunia provehebatur ad facta Teimpli, & ornamenta cultui divino necessaria conservanda. Primò pendebatur à transeuntibus in censum Populi

puli, qui scilicet attingebat 20 annum, ex lege dimidium sici pendere incipiebant, & ita deinceps, quæ erat quadam profellu fervitutis, quæ se Domini vestigales ostendebant. Erant deindè qui ex voto pecuniam Domino debebant. Erant postrem qui sponte offerrent donaria in ulum Templi, sine ulla legis obligatione, quales illi erant, quos Dominus aspexit mitrentes munera in Gazophylacium Templi; eam autem pecuniam colligebant sacerdotes, & Levitæ juxta ordinem vicis suæ, & administrationis in Templo. Factum est autem ut Levitæ negligenter obirent munus suum in colligenda pecuniâ; neque enim egrediebantur ex urbe, & oppidatim pecuniam colligebant, vel etiam si collegissent, ipsi credebant, nec fabricam Templi curabant. Rex ergo *loas* monente Pontifice remedium adhibuit, jussitque præconis voce denunciari Populo suo, ut singuli pecuniam a Moysæ constitutam, vel eam etiam quam quisque offerre vellet, portarent in Jerusalem, ut sic Levitæ à discurrendi laborarentur. Præcepit insuper confici arcam recipiendæ pecuniæ idoneam, quæ publico loco exposita esset, in quam singuli pro seipso pecuniam Deo vel debitam vel spontè oblatam conijcerent. *Latitque sunt* inquit Scriptura, *cuncti Principes & omni*

annum, ce
piebant, &
n profellu
gales oftes
voto per
nt postrem
ulum Tem
quales illi e
itentes mu
eam aucta
tes, & Levi
adminitra
autem ut le
aus suum in
aim egredi
ecuniam co
ent, ipsi
oli curaban
ifice reme
nis vocela
i pecuniam
etiam qua
ent in Jenu
di labore
confici atq
, quæ p
m singuli
eam vel
que sunt
& omne

palus obmutatam scilicet formam pecuniæ colligendæ, & ingressi contulerunt, ut impleretur & congregata est infinita pecunia, quæ dividebatur inter Præfectos operarum, viros honestissimos qui in fide tractabant eam 4. Reg. 11.

Observat *Abulenſis* tametsi in veteri Testamento Rex potestatem exercuerit in Levitas quoad hanc pecuniarum collectiorem eos reformando, id tamen non factum absque Pontificis *Ioinda* viri integerrimi approbatione, qui *Ioæ* erat instar parentis optimæ de se meriti.

Profani quidam ritus & consuetudines.

Parilia singulis annis celebrari solita, in Anniversario Romæ conditæ qui erat dies 21. Aprilis, festus scilicet dies Pastorum, quo à *Pale* Dea, uberes partus pecorum impetrare volebant, undè & *Parilia* quidam vocaverunt, vel etiam sic dicta à partu *Ma*, ut ait *Solinus*. Ortum sumpserunt an. m. 3302. ante Christum 751.*

Forma Monarchici regiminis Romæ inchoata an. m. 3303. ante Christ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

750, quam *Romulus* ita ordinavit. Primò assumptis Imperii insignibus, Augustiorem se reddidit. Licet enim, exemplo à finitimis *Hetruscis* sumpto. Deindè universâ multitudine tripartitò divisâ, singulis singulos præfecit *Duces*: & unamquamque rursus partitus in 10, totidem eis *Duces* præfecit. Harum partium majores, *Tribus*, & minores, *Curia* appellavit, undè illi *Tribuni* & *Curia* dicti. *Curia* rursus in *Decurias* distributæ sunt, quarum *Rectores* *Curiones* appellati. Agros quoque in 30. sortes æquales divisit, & singulas *Curias*, singulos agros sortibus exempto prius quantum templum fieret, & parte quâdam, quæ publici juris. Aliam quoque *Curia* distributionem induxit, ut qui opibusque præstarent, *Patricii* rentur, à quibus *Patricij* proprii sunt; alii, tenuioris fortunæ, *Plebeii* nati, quocum *Republ.* ipse administraret, ita elegit. Primum

tritorum ex ordine unum elegit, qui
esset Princeps Senatûs, cui Rex quasi
Prægubernationem committeret;
tùm unamquamq; Tribum jussit tres
viros eligere, qui Sapientiâ & Genere
precellerent; post hos novem man-
davit rursùm singulis Curiis, ut è Pa-
tris ternos eligerent, factiq; sunt 90
& eum prioribus decem Centenarius
numerus Senatorum impletus est. E-
legit quoque ex primaria Juventute
300 equites, tam ad tutelam corporis
sui, quam ad alia munia peragenda,
eisque *Celerum* nomen dedit *

Ritus publicè à victo hoste trium-
phandi Romæ introductus à *Romulo*
an. 3707, ante Christ. 748, an. regni
Acher 12. Cæninensibus & Antem-
natis victis Romam reduxit exer-
citus hoc ordine: primò spolia hosti-
bus in prælio detracta præferebantur,
cum votivis primitiis manubiârum;
Pompam ipse *Romulus* postremus
claudebat indutus purpurâ, & laureâ

G 2. coro-

coronatus, atque ut tueretur regni
 Majestatem, quadrigis invehebatur
 reliquæ peditum equitumque copias
 affectabantur Regem victorem, peditum
 suo quæque gradu exornatæ, & hymen
 nis canentes Deos patrios & Duce
 incondito carmine prædicantes; effusa
 fa obviam Civitas gratulabatur cum
 uxoris & liberis ex utroque viarum
 latere. Ut in Urbem ventum est, præ
 sto erant crateres vino pleni, & m
 sæ variis instructæ cibus ante æ
 Optimatum, cuius ad fruendum præ
 positæ. Hæc species fuit Romani
 Triumphi, quæ postea tota ad di
 tiarum ostentationem conversa est.
 Sic exceptus intra urbem Romam
 locum ascendit, postea Capitolium
 etum, ubi opima spolia *Feretriæ*
 cum templo dicavit, quod Romani
 mum omnium templum fuit*.

Clâsses Sacrorum diversorum
 Numa institutæ an. 3341. ante C
 stum 712. eodem tempore, quo imp
 M

Manasse idola erexit in templo Domini.

Erat autem 8. Classes Cæremoniarum ad Religionem adhibendarum, quas in 8. libris conscripsit, & totidem sacrorum hominum ordines constituit. Prima classis erat 10. *Curium*, qui sacra publica facebant pro Curialibus * Secunda *Flaminum*, quibus vocabantur à gestatione pileorum, quæ Flaminica dicta sunt. Ethi tres erant *leui*, *Marii* & *Romulo*, dicati, quorum primus *Dialis*, alter *Martialis*, tertius *Quirinalis* appellabatur. * Tertia Classis fuit *Trinobasorum Ceterum*, qui stipabant corpus Regis cum pedites, tum equites, & sua Sacra certa peragebant. * Quarta classis erant *Angeræ* * Quinta *Virgines Vestales*, quæ in templo à Numa Deæ *Vesta* primùm Romæ condito, ignem perpetuum custodiebant, & ministrabant. Numero erant tantum quatuor, quos Plutarchus his nominibus distinguit: *Gegania*, *Verenia*, *Canuleia*, & *Tarpsia*, qui numerus postea excrevit ad Senarium; his tamen licuit post 30. annos in divino famulatu transactos ad nuptias evolare * Sexta classis erat *Saliorum*, quos Numa à Patribus elegit, & Juvenes erant decore conspicui 12. numero, qui Sacra in palatio celebrarent * de *Saliorum* institutione

G 3

tionem

tionem refert *Plutarchus*, quod cum morbus pestilens totâ Italiâ grassaretur, & *Pompeia* aurea de Cœlo delapsa in urbem esset, ut facilius à furibus conservaretur, unicuique alias quam simillimas confectas, quas custodes *Salyj* conservarent, easque chorea per urbem armati salientibus deferrent. Undè & *Salyj* dicti. *

Septima *Faciælium* erat, qui præstantissimis familiis selecti prospiciebant, ne Romanis ulli cœderatæ civitati bellum inferrent, quod si quæ prior cœderatæ fuisset, legatos agebant, & primò jus suum rogebant verbis, quo non impetrato, tum vi ritu intulati bellum in hostium finibus elicebant; & omnia jura pacis ac belli dijudicabant. Ultima classis fuit *summi sacerdotij*, *Summi* videlicet *Pontificis*, cuius nomen à reficiendo ponte sub iudicio, quod fuit operum ejus, datum est, ille omnes causas sacras dijudicabat, de sacris leges sententiasque interpretabatur. *Numa* autem præstantissimam auctoritatem conciliaret apud populum in sacris hisce instituendis, simulavit se in *Ageria* familiaritatem & frequentes congressus habere; quod sic explicat *Augustus*, fecisse *Numam* Hydromantiam in aqua videret Deorum imagines, & quibusdam diis Dæmonum ludificationes, à quibus daret, quæ instituere & ordinare debe-

An. m. 3278. ante Christ: 775. regnante in Iuda *Joathamo* & in Ibraële *Phoace* *Phulis* 43, Imperij Assyriorum 1347 initium sumplerunt Olympiades, quæ sunt historicorum & temporum nota accuratissima, periodus scilicet 4. annorum, nomen habens, à ludis Olympiis, qui ab Hercule Idæo ante annos 430. instituti, & hoc anno ab *Iphiclis* *Ellicorum* Rege restituti sunt, in quorum solennitate accuratè notantur nomina Athletarum & victorum, nec non eorum, qui ludis præfuerunt aut interfuerunt. Inde ab his ludis facilis methodus in usum venit, suis res quasque gestas temporibus adnumerandi *

Primus census Populi Romani, & exinde consuetudo censendi Populum singulis quinquenniis incepit an. m. 3486. ante Christ. 567. sub *Servio Tulio* an. urbis conditæ 186. *

Peracto censu iussit Rex cives omnes in campo Martio adesse, dispositisque turmatim omnibus lustravit eos tauro, ariete, & hir-

hirco: quas hostias ter circum castris
solitas Marti consecrabant. Fuerunt autem
viri Romanorum, quorum fortunæ illi
no censæ sunt 85. millia minus trecenta.
Edixit denique Rex, ut quinto quoque
anno Civium censu habito Lustrum conde-
tur, quod ab ipso quater observatum est.
Tarquinius autem Successor eius iterum in-
glexit, nec alii deinceps accuratè obser-
vârunt, ut Lustrum, & tempora per Lustrum
computandi exiguus usus esset.

S. 7. Sanctitate & Prophe- tia Clari.

Ab an. m. 2940. usq; ad an. 3000.

Prophetæ, qui Israëlitis pro Philistinis
perant, pro Theologis & Concionatoribus,
ut inquit S. Augustinus, dupliciter
sunt: alii quorum Prophetiæ cano-
ptæ non exstant, memorantur tantum
Scripturâ; alii autem quorum Prophe-
litteris consignatæ & Scripturæ in-
sunt, quorum 17. numerantur: Majorum
12. Minores, quibus accensendus est
cum enim à multis illius Prophetia (non
nò Canonica) adscribatur Jeremia, &
Baruch scriba tantum, quanquam &
rè Propheta fuerit, idè tamen neque
jores inter, neque Minores censetur.